

Laatimisaika
9.2.2022**Datatalouden toimeenpano- ja seurantaryhmän 7. kokous**

Aika: keskiviikko 9.2. klo 13.00-15.00

Paikka: Teams-kokous

Osallistujat:

Maria Rautavirta, pj.	LVM
Lotta Engdahl, siht.	LVM
Pauliina Penttilä	LVM
Anna Wennäkoski	LVM
Juha Haataja	OKM
Anna Vuopala	OKM
Jari Jauhiainen	OM
Minna Bloigu	SM
Jukka Lähesmaa	STM
Olli-Pekka Rissanen	VM
Jaakko Rastas	YM
Taru Rastas	Sitra
Niina Blomberg	UM
Jyrki Suokas	MyData
Tuomo Tuikka	VTT
Pasi Aho	Fingrid
Piia Nyström	EUE

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Hyväksyttiin asialista.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Tilannekatsaus ja ajankohtaiset asiat

Puheenjohtaja esitteli ryhmän jäsenmuutokset. SM:n varajäseneksi on palannut vuoden vaihteesta Ismo Parviainen Tarja Nylanderin tilalle. Minna Bloigu jatkaa edelleen varsinaisena jäsenenä. Juhana Rautiainen YM:stä on pois ryhmästä alkuvuoden ajan ja YM:ää edustaa uusi varajäsen Jaakko Rastas. Sitran edustaja Jaana Sinipuro on vaihtunut ja Taru Rastas on nykyinen varajäsen. Laura Halenius jatkaa edelleen. MyData-organisaation edustaja Ulla Koivukoski on vaihtunut, ja uutena varsinaisena jäsenenä aloittaa Jyrki Suokas, Taival Advisory Oy:stä. Varajäsenenä jatkaa Mikael Rinnetmäki. Uusi teleattasea on Piia Nyström.

• Ajankohtaiset digiministeriön ja digitoimiston kuulumiset – Maria Rautavirta, LVM

Rautavirta kertoi digiministerityöryhmästä ja digitoimistosta. Digikompassin sidosryhmätilaisuudet on nyt kaikkien kärkien osalta pidetty, ja työpajojen tuloksista järjestetään purkutilaisuus 11.2.

Rautavirta esitteli alustavaa digikompassin visioluonnosta. Työn pohjalla olisi Suomen visio 2030, jossa eritellään ne tavoitteet, joita halutaan kansallisesti saavuttaa. Lisäksi on tarpeellista työstää mittaristo, jotta tavoitteiden toteutumista voidaan seurata. Nyt työstetään alustavaa luonnosta, joka on tarkoitus saada valmiiksi huhtikuun alkuun mennessä. Luonnos tullaan tarkistamaan EU:n yhteistä kompassia vasten, ja lisäksi luonnos on tarkoitus lähettää myös lausuntokierrokselle ennen sen vahvistamista.

Rautavirta kertoi, että epävirallinen teleministerikokous järjestetään 8.-9.3.2022 Ranskassa. Virallista kutsua ja ohjelmaa ei ole vielä saapunut. Virallinen televiestintä- ja liikenneneuvosto järjestetään 2.-3.6. Luxemburgissa.

- **DGA:n täytäntöönpano – Lotta Engdahl, LVM**

Engdahl esitteli datahallintosäädöksen täytäntöönpanoon valmistautumista. Datahallintosäädöstä saavutettiin sovinto loppuvuonna 2021, ja nyt odotetaan virallista versiota asetuksesta. Alustavien tietojen mukaan asetusta käsiteltäisiin parlamentissa maaliskuun lopulla, jolloin se vahvistettaisiin vasta huhti- tai toukokuussa. Asetuksen siirtymäajaksi neuvotteluissa sovittiin kompromissi 15 kuukautta asetuksen voimaantulosta. LVM-VM-akselilla on pidetty jo alustavia keskusteluja viranomaistoimintojen järjestämisestä.

Engdahl esitteli hahmoteltua aikataulua. Aikatauluun vaikuttaa 2023 vaalivuosi. Tarkoituksena olisi laatia 2022 keväällä arviomuistio säädöstarpeista. Hallituksen esitystä olisi tarkoitus valmistella kesällä ja alkusyksystä, ja tavoitteena on toimittaa se eduskuntaan vaalien jälkeen 2023.

Seuraavina askeleina on jatkaa keskusteluja etenkin LVM-VM-välillä.

Rautavirta kerto, että budjettivaikutukset kohdistuvat erityisesti viranomaistoimintojen järjestämiseen. Yritysvaikutuksia tulee kuitenkin myös arvioida.

- **EU:n ajankohtaiset – Piia Nyström, Suomen pysyvä edustusto EU:ssa**

Nyström esitteli ajankohtaisia digi- ja data-aiheita EU:ssa.

Uutta datasäädöstä odotetaan julkaistavaksi 23.2. Komission ehdotuksen julkaisun jälkeen erityisesti Suomi toivoo, että käsittely aloitettaisiin teletyöryhmässä ripeästi. Alustavasti PJ-maa Ranska on lupailut, että työryhmätyö käynnistetään pian julkaisun jälkeen.

Digipalvelusäädös (DSA) on tällä hetkellä trilogivaiheessa. FR on edistänyt neuvotteluita tehokkaasti, tavoitteena mahdollisesti jo huhtikuun alussa saavuttaa sopu.

Tekoälyasetusta on työstetty työryhmässä artiklakohtaisesti. Vielä on joitakin perustavanlaatuisia kysymyksiä auki, kuten määritelmät, joilla on merkittävä vaikutus asetuksen soveltamiseen.

Komission ehdotus digitaalisia oikeuksia ja periaatteita koskevaksi julistukseksi: ei oikeudellisesti sitova instrumentti, vaan julistus, jolla viestittäisiin EU:n yhteisiä arvoja liittyen digitaaliseen ulottuvuuteen. Tämä olisi instituutioiden yhteinen julistus, eli sitä käsitellään myös parlamentissa. Julistuksessa on vahva henkilötietojen suojan näkökulma.

Lisäksi käsittelyssä on Digipolitiikka-ohjelma, jossa asetettaisiin jäsenmaille tavoitteita digitalisaation saralla seuraavan 8 vuoden ajalle saavutettavaksi, sekä eIDAS eli sähköisen tunnistamisen sääntelyn kokonaisuus, josta FR laatimassa uutta tekstiehdotusta työryhmälle, jota mahdollisesti käsiteltäisiin maaliskuussa työryhmässä.

Rautavirta kertoi, että datasäädöksen julkaisemisen yhteydessä komissiosta julkaistaisiin myös tiekartta data-avaruuksien rakentamiseen. Tätä pidetään hyvänä kirkastamaan datatekemistä, ja hyödyllisenä ikkunana komission visioon.

- **Muut ajankohtaiset asiat**

Keskusteltiin Digital European ja European Digital Infrastructure Consortium'sta (EDIC). Konsortio on digipolitiikka 2030-ohjelmassa perustettava rajat ylittävä konsortio, jonka tarkoituksena on toteuttaa ison vaikuttavuuden projekteja. EDIC't olisivat yksi keino lisätä rajoja ylittävää yhteistyötä, mutta vielä on osin epäselvää, millaisia konsortiot voisivat olla.

4. **Sähkön vähittäismarkkinoiden datahub - yleisesittely - Pasi Aho, johtaja, Fingrid Datahub Oy**

Aho esitteli sähkön vähittäismarkkinoiden keskitetyn tiedonvaihtoalustan. Alustalle tallennetaan tietoja Suomen 3,8 miljoonasta sähkönkäyttöpaikasta. Datahubin tietoja käyttävät noin 80 sähkön myyjää ja yli 80 jakeluverkkoyhtiötä. Kun alusta aloittaa toimintansa helmikuun lopussa on kuluttajan helpompi vaihtaa sähkönmyyjää, koska kaikki tarvittava tieto sähkönmyyjän ja jakeluverkkoyhtiön välillä siirtyy datahubin kautta. Toiminta perustuu lainsäädäntöön. Datahub ei kuitenkaan toimi laskuttajana, vaan laskut tulevat edelleen sähköyhtiöltä asiakkaalle.

5. **Muut asiat**

Engdahl muistutti tulevasta datatalousfoorumista *Datatalous ja TKI-toiminta toistensa vauhdittajina*, joka järjestetään 3.3.2022. Ilmoittautuminen on käynnissä.

6. **Seuraavan kokouksen ajankohta**

Seuraava datatalouden toimeenpano- ja seurantaryhmän kokous on 6.4. klo 13:00-15:00.

7. **Kokouksen päättäminen**

Päätettiin kokous ajassa 14.27.